

Univerzitet u Beogradu

Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Nastavni program (syllabus) za predmet **Mediji i društvene devijacije**

Naziv predmeta:	Mediji i društvene devijacije
Naziv predmeta na engleskom:	Media and Social Deviances
Nivo studija	Osnovne akademske
Karakter predmeta	Izborni predmet
Nedeljni fond časova	2 + 1
Godišnji fond časova	30 + 15
Trajanje i raspored nastave	Zimski semestar
Broj ESPB	Prema studijskom programu/modulu
Nastavnik	Prof. dr Aleksandar Jugović
Saradnik	Ass. msr Dragica Bogetic
Način izvođenja nastave	Predavanja kroz power-point prezentacije, diskusije, izlaganja studenata, rad u malim grupama, upotreba video-materijala, konsultacije kroz individualni mentorski rad.
Način ocenjivanja i vrednovanja predmetnih oblasti	<p>Predispitne obaveze</p> <p>Kolokvijum – do 30 poena. Kolokvijum obuhvata prvi deo iz sadržaja predmeta (Osnove medija: Pojam i obeležja komunikacije i masmedija; Vrste, razvoj i karakteristike medija; Osnovni pristupi u proučavanju medija; Upotreba medija: medijska pismenost). Kolokvijum se radi u formi otvorenih i zatvorenih pitanja.</p> <p>Položen kolokvijum studente oslobođa tog dela gradiva na završnom pismenom ispitu.</p> <p>U semestru se održavaju ukupno dva kolokvijuma (prvi i popravni). Studenti koji su položili prvi kolokvijum mogu izaći i na popravni kolokvijum ako žele da poprave ocenu pri čemu će im se računati bolja ocena.</p> <p>Studenti koji ne polože kolokvijum mogu izaći na završni pismeni ispit ali tada pripremaju celokupno gradivo.</p>

	<p>Ispitne obaveze</p> <p>Pismeni (i usmeni) ispit – do 70 poena.</p> <p>Studenti koji su položili pismeni završni ispit mogu odgovarati za ocenu više na dodatnom usmenom ispitu kada izvlače dva ispitna pitanja (pitanja se nalaze na kraju ovog dokumenta).</p> <p>Izračunavanje ocene:</p> <p>od 50 – 60 poena = ocena 6 (dovoljan)</p> <p>od 61 – 70 poena = ocena 7 (dobar)</p> <p>od 71 – 80 poena = ocena 8 (vrlo dobar)</p> <p>od 81 – 90 poena = ocena 9 (odličan)</p> <p>od 91 – 100 poena = ocena 10 (odličan-izuzetan)</p>
Način polaganja	Pismeni (i usmeni) ispit
Kontrola kvaliteta predmeta	Studentska evaluacija, analiza ispunjenosti plana rada, analiza ispitnih rezultata.
Obavezna literatura	<p>Aleksandar Jugović (2014). <i>Zapisi iz anomije: ogledi iz nauke o društvenim devijacijama</i>. Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja.</p> <p>Dejvid Džajls (2011). <i>Psihologija medija</i>. Beograd: CLIO.</p> <p>Dragan Koković (2007). <i>Društvo i medijski izazovi: Uvod u sociologiju masovnih komunikacija</i>. Novi Sad. Filozofski fakultet.</p> <p>Džejms Poter (2011). <i>Medijska pismenost</i>. Beograd: CLIO.</p>
Šira literatura	<p>Adam Brigs, Pol Kobli (2005). <i>Uvod u studije medija</i>. Beograd: CLIO.</p> <p>Branislava Popović-Ćitić i Slađana Đurić (2009). Empirijske studije o povezanosti prikaza nasilja u medijima i agresivnih ponašanja mladih. U D. Radovanović (ur.), <i>Istraživanja u specijalnoj pedagogiji</i>. Beograd: Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.</p> <p>Dafna Lemiš (2008). <i>Deca i televizija</i>. Beograd: CLIO.</p> <p>Dejvid Mek Kvin (2000). <i>Televizija – medijski priručnik</i>. Beograd: CLIO.</p> <p>Endi Radok (2015). <i>Mladi i mediji</i>. Beograd: CLIO.</p> <p>Ivana Stevanović, Olivera Pavićević – editors (2017). <i>Judiciary and Media</i>. Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja.</p> <p>Kenet Tompson (2003). <i>Moralna panika</i>. Beograd: CLIO.</p> <p>Siva Vajdijanatan (2018). <i>Antidruštvene mreže</i>. Beograd: CLIO.</p>

Sadržaj i literatura predmeta «Mediji i društvene devijacije»

I OSNOVE MEDIJA

Pojam i obeležja komunikacije i masmedija

Literatura:

D. Koković (2007). *Društvo i medijski izazovi: Uvod u sociologiju masovnih komunikacija.* Novi Sad. Filozofski fakultet. (str. 19-30)

Vrste, razvoj i karakteristike medija

Literatura:

D. Koković (2007). *Društvo i medijski izazovi: Uvod u sociologiju masovnih komunikacija.* Novi Sad. Filozofski fakultet. (str. 69-92)

Osnovni pristupi u proučavanju medija

Literatura:

D. Džajls (2011). *Psihologija medija.* Beograd: CLIO. (str. 21-34)

Upotreba medija: medijska pismenost

Literatura:

Dž. Poter (2011). *Medijska pismenost.* Beograd: CLIO. (str. 36-56)

II MEDIJSKI UTICAJI I EFEKTI

Opšti efekti medija: činioci i vrste uticaja

Literatura:

Dž. Poter (2011). *Medijska pismenost.* Beograd: CLIO. (str. 125-143; 147-161)

Uticaj medija na antisocijalna i prosocijalna ponašanja

Literatura:

D. Džajls (2011). *Psihologija medija.* Beograd: CLIO. (str. 39-65)

Neposredni i dugoročni uticaji izloženosti ljudi nasilju u medijima

Literatura:

Dž. Poter (2011). *Medijska pismenost.* Beograd: CLIO. (str. 455-474)

Mediji i telo: izgled tela, poremećaji ishrane, pornografija i invaliditet

Literatura:

D. Džajls (2011). *Psihologija medija.* Beograd: CLIO. (str. 88-104)

A. Jugović (2014). *Zapis iz anomije.* Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja. (str. 238-244)

Vodič za izveštavanje o ranjivim grupama, sa posebnim osvrtom na osobe sa invaliditetom, Nezavisno udruženje novinara Srbije, Beograd, 2014. (str. 11-15)

III MEDIJSKE SLIKE DRUŠTVENIH DEVIJACIJA I INSTITUCIJA SOCIJALNE KONTROLE

Mediji i kriminal

Literatura:

A. Jugović, D. Bogetić (2017). *The media and crime: from sensationalism to moral panic.* In I. Stevanović, O. Pavićević – editors, International scientific thematic conference “Judiciary and Media”. Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja. (pg.101-113) (rad je dostupan i na srpskom jeziku).

Mediji i suicid

Literatura:

A. Jugović, D. Bogetić (2017). *Značaj i uloga medija u prevenciji suicidalnih ponašanja.* U A. Jugović, B. Popović-Ćitić, S. Ilić – urednici, *Prevencija razvojnih smetnji i problema u ponašanju.* Beograd: Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. (str. 173-183).

Mediji i mentalne bolesti

Literatura:

O. Vuković et. al. (2007). *Mediji i mentalni poremećaji.* Engrami, 29/3. (str. 41-45)

Medijske slike totalnih institucija: “slučaj zatvora”

Literatura:

Jugović, A., Bogetić, D. (2018). *Medijske konstrukcije zatvora.* Sociologija, Vol. 60, Broj 4. (str. 769-785).

IV DIGITALNO OKRUŽENJE I CYBER DEVIJACIJE

Digitalni (“novi”) mediji i ljudska ponašanja

Literatura:

D. Džajls (2011). *Psihologija medija.* Beograd: CLIO. (str. 203-214)

Cyber kriminal

Literatura:

R. Gligorević (2014). *Cyber kriminal.* Economics. Vol 2. No 2. (str. 179-190)

Digitalno nasilje

Literatura:

D. Kuzmanović et. al. (2016). *Digitalno nasilje – prevencija i reagovanje.* Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije i Pedagoško društvo Srbije (str. 13-21; 25-27; 32-34)

Cyber proganjanje

Literatura:

V. Žunić-Pavlović, M. Kovačević-Ljepojević (2009). *Interpersonalno nasilje u sajber prostoru.* U D. Radovanović – urednik, Istraživanja u specijalnoj pedagogiji. Beograd: Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. (str. 227-242)

Zavisnost od interneta

Literatura:

A. Jugović (2014). *Zapisi iz anomije.* Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja (str. 245-250)

ISPITNA PITANJA

(ne odnose se na pitanja za kolokvijum, već na dopunski usmeni ispit)

- 1. Pojam i obeležja komunikacije i masmedija**
- 2. Vrste, razvoj i karakteristike medija**
- 3. Osnovni pristupi u proučavanju medija**
- 4. Upotreba medija: medejska pismenost**
- 5. Opšti efekti medija: činioci i vrste uticaja**
- 6. Uticaj medija na antisocijalna i prosocijalna ponašanja**
- 7. Neposredni i dugoročni uticaji izloženosti ljudi nasilju u medijima**
- 8. Mediji i telo: izgled tela, poremećaji ishrane, pornografija i invaliditet**
- 9. Mediji i kriminal**
- 10. Mediji i suicid**
- 11. Mediji i mentalne bolesti**
- 12. Medijske slike totalnih institucija: “slučaj zatvora”**
- 13. Digitalni (“novi”) mediji i ljudska ponašanja**
- 14. Cyber kriminal**
- 15. Digitalno nasilje**
- 16. Cyber proganjanje**
- 17. Zavisnost od interneta**